

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

تشبیه

جلسه ۵۰

استاد رفعتی

تشبیه بر طرق غیر اصلی

- ۱- تشبیه ضمنی: در آن، مشبه و مشبه به، به صورت تشبیه معروف وجود ندارد؛ بلکه به این دو اشاره شده و از معنا فهمیده می‌شوند و مشبه به، همیشه دلیل و برهان است بر امکان آن چیزی که مشبه، به آن اسناد داده شده.

مثال: من یهن یسهل الهوان علیه - ما لجرح بمیت ایلام

- ۲- تشبیه مقلوب (یا معکوس): مشبه به، به مشبه، تشبیه می‌شود؛ با این ادعا که مشبه، ظهور بیشتری

دارد در وجه شبه، نسبت به مشبه به.

مثال: كأن ضوء النهار جینه.

تقسیم تشبیه به اعتبار غرض

- ۱- الحسن المقبول: تشبیهی که اغراضی که گفته شد را داشته باشد.

مثلا: اگر غرض، بیان حال مشبه است، مشبه به، أعرف از مشبه است در وجه شبه و... .

- ۲- القبیح المردود: تشبیهی که غرض مطلوب از تشبیه، در آن لحاظ نشده.

مثلا: وجه شبهی بین مشبه و مشبه به وجود ندارد و... .